

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ **ВРЕМЯ** ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПАРЛАМЕНТ

Кёп функциялы арала кырал эм муниципал жумушланы «бир терезеде» толтургъа онг берликдиле

КъМР-ни Парламентини президиуму жыйынууда спративстволу сабынны чеклеринде депутатла республикада кёп функциялы аралада кырал эм муниципал жумушланы толтуруу эмда универсал электрон карталаны жашауға синдириу не халда болганын тинтедиле. Аны оюонден докладчы экономиканы айнытуу министр Рахайланы Борис этгенди.

органла бла учрежденияла бла бирге ишлеуно оюонден 129 келишим къабыл этилгенди. Биогонлюкде уа аралада орта эм гичте бизнесге кырал болушлукъ этюу, ырыскы халла, социальный жумушланы тамамлау, адамланы иш бла жалчытуу, миграция, билим беруу вопросла бла байланы жумушланы толтуругъа болушлукду.

себеплик этгенди.

Кырал эм муниципал жумушланы тамамлаган кёп функциялы арала республикада 2012 жылдан бери ишлейди. Биогонлюкде Къабарты-Малкъарда аллай сегиз учреждение барды, ол санда Нальчикде, Бахасанда, Прохладныйде, Матксийде эмда Зольск, Черек эм Эльбур районлада.

Алай бла кырал эм муниципал жумушланы «бир терезеде» деген амал бла тамамлаган онлары болганын гражданданы билиши республикада 71,75 процентте жетеди. Планга кёре уа, ол 40 процент тенги болуруга керек эди, - деп билдиргенди Рахайланы Борис.

Алай бла кырал эм муниципал жумушланы «бир терезеде» деген амал бла тамамлау алай жайырылганын аныктады. М.Ф.О. тамамлау жумушланы торлопюкери да 93-ден 245-ге дерик кёбейгенди. Кырал эм муниципал

Арала баш кюнден байрым кюнге дерик эрттенди 8 сагатъа 30 минуттан инигирде 20 сагатъа дерик ишлейди. Ыйкъ юн а - эрттенди 9 инигирде 20 сагатъа дерик. Андан сора да, гражданданы бир-бир къауумларына араны кулукъчулары юйерине барыруга да болушлукду. Ол санда сакъатлагъа, сауукълары осал болганыла да. Бу жумуш ююн хакъ төлемейди.

КъМР-ни Экономиканы айнытуу министрствосу уа универсал электрон карталаны (УЭК) чыгарыуга эм аланы жашауға синдириуге да энчи магъана береди. Бу иш а 2013 жылда башланганды. Карганы болушлугу бла кырал эм муниципал жумушланы МФЦ-да неда

учрежденианы кесинде да толтуругъа онг барды. Заяканы бергенден сора уа карта 30 ююн ичинде хакъсыз хазырланады. Олган эки жылны ичинде аны 1526 адам алганды.

Рахайланы Борисни айтханына кёре, жарысууга, алыкъа бу мадар бла хайырланаргъа оюенгелени саны азды. Россейни башха регионларанда да болум алайды. Ол а инфраструктура алыкъа тийишлликке айнымганын бла байламды. Универсал карта ишлер ююн а, битеу ведомствода да компьютерле, информация системала, картридере бла жалчытылыруга керекди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясыны башчысын сайлар муратда конкурс бардыруу жаны бла комиссияны членлерин салынуу юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны БУЙРУГУ

1.Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясыны башчысын сайлар муратда конкурс бардыруу жаны бла комиссияны членлерине бу адмамланы салыруга:

Афашов М.Г. - Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Бюджет,налогла эмда финансла жаны бла комитетини председатели (ырызлыгына кёре)

Емузов А.С. - Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны Администрациясыны кырал кулукъчла эмда кадрла жаны бла управленианы начальниги

Жанатайлы С.А. - Къабарты-Малкъар Республиканы

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Ю.КОКОВ
Нальчик шахар, 2015 жыл 28 сентябрь, №129-РГ

Терк муниципал району жер-жерли администрациясыны башчысын сайлар муратда конкурс бардыруу жаны бла комиссияны членлерин салынуу юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны БУЙРУГУ

1.Терк муниципал району жер-жерли администрациясыны башчысын сайлар муратда конкурс бардыруу жаны бла комиссияны членлерине бу адмамланы салыруга:

Бесланев А.З. - Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутаты (ырызлыгына кёре)

Емузов А.С. - Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны Администрациясыны кырал кулукъчла эмда кадрла жаны бла управленианы начальниги

Сарбашланы С.М. - Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны Ю.КОКОВ
Нальчик шахар, 2015 жыл 28 сентябрь, №130-РГ

Терк району Жангы Малкъар элини бир кесинде бир-бир ишлеге чек салынуу (карантин тохташдыруу) юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны БУЙРУГУ

Терк району Жангы Малкъар элине културган ауруу болгъа мал ачыкъланганын бла байламды аманда «Ветеринарияны юсюнден» Россей Федерацияны 1993 жылда 14 майда чыгарылган 4979-1-чи номерли Законун 17-чи статьясына

Къабарты-Малкъар Республиканы Ветеринарияны управленианы оюночусу 2015 жылда 21 сентябрде чыгарылган 38/УБ-671 номерли кёргозтоюуне тийишликде, културган ауруу жайылмазын жерин кыруу муратда:

1.Терк району Жангы Малкъар элини бир кесинде Садова орманда, Северный тегъырыкда эмда элини кунчыгыш къыйырында - бир-бир

ишлеге 60 юнге чек салыруга (карантин тохташдырууга).
2.Карантин кезуинде юйде турган малланы, итлени бла кичиктилени бу буйрукъ 1-чи пунктунда кёргозтоелген тийреледен тышында чыгарыруга, анда малла бла сатуу-алуу ишле бардырууга эркин этмеге.

3. Къабарты-Малкъар Республиканы Ветеринарияны управлениасы Терк муниципал району жер-жерли администрациясына бирге културган ауруун аңдар жайылмазын кыайысын этерге, аны културтуу тийишли амалдар, жарашдырууга борчу экиде.

4. Бу буйрукъ анда кюч салынган кюнде башлап кючле киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Ю.КОКОВ
Нальчик шахар, 2015 жыл 28 сентябрь, №131-РГ

ПРАВИТЕЛЬСТВО

Экономиканы айнытууда эл мюлк бла жарашдыруучу промышленность энчи жерни аладыла

КъМР-ни Правительствоу кезуло жыйынууда Къабарты-Малкъары 2016 жылда эмда 2017-2018 план жыллада социальный сферасын эм экономиканы айнытуу планы озюелгенди эмда келир жыл 1-чи январьдан башлап налогну адамланы ырыскыларыны кадастр багъаларына кёре тохташдырууга оюу этилгенди. Битеу да бирге 19 бегими проекти озюелгенди. Кенгешми премьер-министр Мускуланы Алий бардырганды.

Шендо адамланы ырыскыларына салынган налогдан бюджетте жалаңда 16 миллион сом жыйылады. Битеу да бирге уа ол 200 минг объектеге салынганды. Алай жангы нызам кийрилсе, эхча андан да аз болушлукду. Нек дегенде адамлага льготала бериледи. Шахарда фоталары 20 квадрат метрден, элде уа 50 квадрат метрден налог алынырыкъ туюлюдо. Алай бла жангы нызам кийрилгени бла налогту өлчөми кёбейрикди дерча туюлюдо, - дегенди ол.

Ызы бла КъМР-ни келир юч жылда экономикасын эм социальный сферасын айнытуу прогноз планы озюелгенди. Термикан Баждогуну айтханына

кёре, ол 25 кырал программалы эмда жашауда бардырууга белгиленген инвестиция программалага таянып жарашдырылганды.

Битеу белгиленген жумушла жашауда бардырыла уа, келир жыл республиканы кесинде чыгарылган продукцияны өлчөми 132 миллиард сомга жетидирге белгиленди. 2018 жылда ол, 19,7 процентте кёбейип, 191,4 миллиард болушлукду. Алай бла промышленностьда кёрюмдөле - 126 процентте, этмек бишириучу заводда, улуу инвестиция проекте тамамландыла. Жангы предприятияла эмда ортенден

Экономикада аслам магъана

эл мюлкни бла жарашдыруучу промышленностьну айнытууга бериледи. Келир жыл АПК-да 39,4 миллиард сом багъасы продукция чыгарыруга мурат барды. 2018 жылда уа аны өлчөми 8,9 процентте кёбейтирге эмда 44,2 миллиард жетидирге белгиленди.

Аслам эс а тыш кыраллы продукцияны кеси товарларыны бла алышдырууга бурулады. Аны чеклеринде «Эн-брусун бахчалары», «Жашил компания» предпритияла, этмек бишириучу заводда, улуу инвестиция проекте тамамландыла. Жангы предприятияла эмда ортенден

Ахыры 2-чи бетдеди.

ФЕСТИВАЛЬ

«Кавказ оюла» - спортну, шүөхлукну, биригуню да байрам

Къууанч халда ачылыу «Кавказ Олимпиада» алтынчы халкъла аралы спорт эм маданий фестиваль айык юн Махачкъаланы «Труд» стадионунда бардырылганды. Эрттенден инигире дерик спортчула садакъ атыуда, армрестлингде, бек бауладан тутуп тутушууда, аркыанга өрлеуде, танкылага минип чабыуда, аурулукну кёлорюде, жоок ташыуда, секириу дубеорюде, кюч тиреорюде, жонгил атлетикада эмда аркыан тартыуда эришгенди.

бла министри Лев Кузнецов бу фестиваль Жай Олимпиада оюнагъа да кытайырларын тежегенди. Юрий Нагорный Дагыстаны башчысы **Рамазан Абдулатипова** спортну айнытууга этен кешюмчюлугу ююн РФ-ни спорт министри **Виталий Мутко**дан ырызлык къагъы бергенди. РФ-ни Президентини СКФО-да толук эркинликке келечисини орунбасары **Николай Лисинский** а фестивалыга жамауатаны жанындан сейир дайым өсе барганын, ол халкъланы бириктириу борчуну толтурганын айтханды. «Кавказ оюналы» сыйлы къонакъларында бири Ингушети Республиканы башчысы **Юнус-бек Евкуров** эди. Ол оюм этгенден, бу эришмеледе къытхандан эсе алауа къытайыш магъаналаракды, анга келген спортчула алайыз да хорлагандыла. Оюналы мураты спортну биги ати-бабаларыбыз юрөштөн торло-

спортчулауа Бразилияда бардырылыкъ Жай Олимпиада оюнагъа да кытайырларын тежегенди. Юрий Нагорный Дагыстаны башчысы **Рамазан Абдулатипова** спортну айнытууга этен кешюмчюлугу ююн РФ-ни спорт министри **Виталий Мутко**дан ырызлык къагъы бергенди. РФ-ни Президентини СКФО-да толук эркинликке келечисини орунбасары **Николай Лисинский** а фестивалыга жамауатаны жанындан сейир дайым өсе барганын, ол халкъланы бириктириу борчуну толтурганын айтханды. «Кавказ оюналы» сыйлы къонакъларында бири Ингушети Республиканы башчысы **Юнус-бек Евкуров** эди. Ол оюм этгенден, бу эришмеледе къытхандан эсе алауа къытайыш магъаналаракды, анга келген спортчула алайыз да хорлагандыла. Оюналы мураты спортну биги ати-бабаларыбыз юрөштөн торло-

лерин жангыдан жашауға къайтарыу, сора къонакъларга ашы тиреверибени, маданиятыбызны кёргозтоюдо, деп кошуанды ол. Дагыстан Республиканы башчысы **Рамазан Абдулатипова** къонакъланы, спортчуланы, къараучуланы да алыгъылай, алауа игилик, кюч-къарыу, шүөхлук тежегенди.

Россейни, ызы бла «Кавказ оюналы» гимнлери зыттылып, командаланы капитанлары фестивалыны отун жандырганын айтханды. Спортчуланы атларындан оюналы юч жер чемпионю Арсен Абдукаримов ант этгенди, судьяланы атларындан а тюз оюу этерге СССР-ни спортну сыйлы устасы, Олимпиада оюналы кюмюш призерю **Магомедхан Арацилов** сөз бергенди.

Ахыры 3-чо бетдеди.

Билдирю
КъМР-ни Парламентини депутатларыны эслерине 30 сентябрде КъМР-ни Парламентинде законла чыгарыу баш органы кезуло жыйынуу болушлукду. Ол 10 сагатда башланарыкъды.
КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Жазылыу - 2016
Голла маддасы на балкарском языке с 1924 года
Интернет-адрес: zamankr.ru

ЗАМАН

Хурметли жамауат!
2016 жылны биринчи жарымына ЖАЗЫЛУУ АЧЫЛГАНДЫ
Жазылуу алты айга багъасы торленмегенди - 839 сом 88 капекди. Почтадан кесигиз алсагыз газетни - 758 сом 76 капекди.
Бизни индексигъз - 51532

Экономиканы айнытуда эл мюлк бля жарашдырыучу промышленность энчи жерни аладыла

Аыры. Алы 1-чи бетеди. ишленгенде модернизация жумуша бардырылы, этни, сютю өлчөмдөрүн, товарнаы турлоолуктерин көбөйтүргө мурад барды. Темиржан Баждогуров айта-нына көрө, прогноза предри-нимательствону айнытыуу да уллу магыана бериледи. Биз-несменге кырап болушук этиликпи, ол санда ала гаран-ты фонду хайрыларныгы да аркиндеги. «2016 жылда гитче эм орталык предриятиянаы санын 4358 жетдирирге план барды, юч жылдан а алыны саны 4511 болушук», - дегени. Сөз адаманы иш бля жалчы-тынуу, сатуу-алуу багытаны тохташдыруу, адаманы кы-лоайлыклары игилендируу юсперден да барганды.

Мусулканы Алий прогноза орталык айлык хакны өлчө-ми асыруу улт көрпозитюну чертенди. Финанса министр Заур Лихов, сөзгө кыошула, ала-ны төлөөрине көрө, республи-када орталык хак 20,7 миңг болганын, прогноза уа 22,7 миң сом саналганын чертен-ди. Алай көпир заманда уа аны көбөйтүргө белгиленмейди. Мусулканы Алий бу тарихли жагыдан санарга буюрганды. «Быйыл айлык жаланда 2,5 процентге көбөйгөндү, келир жыл аны 11 процентге өсдүрүргө онг болушук туююлдо», - деп кыошканды.

Жайылында Лескен райо-нда Анзорей элде школ, Прохлад-ный элде сабий сад, эмда эолск районда Сармаков эм Малка элде физкультура-спорт ком-плексе республиканы иелигин-де муниципалитеттеге берилген-дер белгили болганды. Жер эм ырыскы бля байланы халла жаны бля министр Азрет Бишо-нов айтааныча, аланы кыруу-лушлары битиргендиле эмда хайрыларныгы хазырдыла. 2015-2018 жылда Кыраыл юйор политиканы концепциясыны чеклеринде бардырылыккы жу-мушаны планды озозолтгонди. Аны уруну эмда социальный айнытуу иш бля жалчытуу ми-нистр Тобейланы Альберт көр-гозтгонди. Аны айтаанына көрө, программада юйорлеи эконо-мика жалынчаксызлыкларын жалчытууга энич эс бурулды.

Сабийлерин школлагында юйортеги билим берген учуреджияларды юйортеги ата-аналар кыраткан аханы бир кесерге артка кыай-рынуу низамы да тохташдырыл-ганды. Правительствону Пред-седателин орунбасары - билим бер, илму эм жаш телиюну ишлери жаны бля министр Нина Емузованы айтаанына көрө, бир сабийни юйортеги ата-аналар аханы - 20 проценти, акюине - 50 проценти, кочюноне уа 70 проценти кыайтырылыккыды. «Биюнолюкде сабий саудада ата-анала бир айга 800 сом төлөдиле», - дегени ол. Толтуруучу власте органада ата-анала бир айга 800 сом төлөдиле», - дегени ол. Толтуруучу власте органада ата-анала бир айга 800 сом төлөдиле», - дегени ол.

Отчёт-айыры конференция

Жангы ишчи жерлени кыраууну, айлыккыны кетюрююню, урдингаиланы кылоайларын игилендириую баш борчка санагъангыла

Нальчике Кзабарты-Малкяр Рес-публиканы Профсоюз организация-ларыни биригиуюне жетичи отчёт-айыры конференциясы болганды. Аны ишине РФ-ни Жалынчаксыз профсоюзларыны федерациясынын председатели Михаил Шмаков, КзМР-ни Парламентини Председатели Татьяна Егорова, республиканы Башчысыны Администрациясыны таматасы Мухамед Кодозков, КзМР-ни Правительствону Председателини биринчи орунбасары Мурад Даков, Рос-сейини Жалынчаксыз профсоюзларыны федерациясыны Шимал-Кавказ федерал округда секретары Фаина Тлеухова, Ши-

рирге келендериди, аны ишине адамла ырызы болууча этиюно санайды. Биринчи профсоюз организации жалаңда кеспери-ни урунуу эркинликтерин бля сейирлерин кыруулар юйортеги кеслери ырасылык-лары бля биринген адамларыны сана бля кечюлдо деп чертенди ол. Ол билдиргенге көрө, биюнолюкде КзМР-ни Профсоюзларыны федера-циясына онбеш отраслевой реском киреди. Ала 1809 биринчи организациялары бирик-дириледи. Алада урунган 121240 адамдан 119027 профсоюзлары члендериде. Андан сора да, Кзабарты-Малкяр Республика-да окуу юйледе 22330 окуучудан 19671

ный жангы бля кыруулануу, профсоюз-ларыни тизгиленерн биююн кичюю этиюно, алагы жаш телиюно кыошууну юлларын да туура этгенди. Ахырында ол шендо профсоюзлары аларында кваллай борчка ювелгенлерин айтаанды. Ала былдыла: айлыккы өсдоруу, иш бля жалчытуу эмда адамланы жашуу кылоайларын игилендируу. «Бизни ишибиз ол залгазы бурулду», - дегени Фатимат Амшюкова.

Бзлы бля Михаил Шмаков сөлөшөгөндү. «Кзабарты-Малкяр профсоюзла-рында болган бирлик эмда бир инти-лик бизни кыуандырды. Мен иш хаккыны, кырап властыны органдары бля бирге ишлеуно, пенсия бля жалчытууну эмда социальный гаранттианы юсперден мында айтылганы жаратканма», - деп чертенди ол. Конференцияны ишине багыт бере, Михаил Шмаков дагыда былай айтаан-ды: «Кзабарты-Малкяр Республиканы Профсоюз организацияларыни бириги-уюно таматасы Фатимат Амшюкованы

мал Оestia-Аланияны, Чечен, Ингушетиа республикалары профсоюзларыны фе-дерацияларыны башчылары Таймурз Касеев, Хусайн Солтагерев, Закрий Мамиллов, Кзабарты-Малкяр агарг уни-верситетти ректору Асан Алажев эмда директору Аманжол Мамиллов, Рос-сейини Жалынчаксыз профсоюзларыны федерациясыны Шимал-Кавказ федерал округда секретары Фаина Тлеухова, Ши-

рирге келендериде. Профсоюзларыны эсебинде дагыда 538 бир жерде да ишле-меген пенсияны барды. Битеу да 2015 жыл-ны биринчи январина республиканы проф-союзлары эсебинде 139236 адам турды. Ол а озгын жылдан эсе 974 адамга азды. Доклады Урунуу жалганы игилендири-ую жаны бля юч жангы республиканы ко-миссияны хайырданди 2010-2014 жылда ишленгенли фидайларына иги да кыошул-ганын чертип айтаанды. 2010 орта эсеп бля 74,2 процентте өсгөндү. Анык орта эсеп бля 11693 сом болган эсе, 2014 жылда 20322,7 сомга жеткенди. Багыталаны өсгөндери-не эсе алыу бля иш хаккы жыйырма сегиз процентте өсгөндү. Усталзаны, врачланы, медицинада орта эм кичи персоналаны, социальный сферада, культурада ишле-нгени хаклары да КзМР-ни Профсоюз организацияларыни биригиуюне кыашты-уу бля тохташдырылган контроль инди-каторлордан таймай келеди.

Дамланы иш бля жалчытууну юсюнден «айта, республиканы профсоюзларыны башчысы он жангы бля болуп игиленгенин чертенди. «Арт жылда республиканы оючуларыны башламчылыклары, проф-союзлары да тириликтери бля ишиселени саны иги да азайганды. Болсада аны бля тынчыйк кыайлыга жарыккы туююлдо. Биз анга аспан эс бурары. Нек дегенде адам ишесе, кылоайлы да болушук, юйортеги кечидирилеликкыды, солурга да онг табарыккы. Иш хактыга бек алгыа жамауатны кылоайлы этген баш амьалыча кырауа керекди», - дегени.

Урунуу болуулары сакталуу жаны бля ишине юсюндө айта, ол жумушуну тамамлау бля организацияларда 507 комитет (комиссия) ююргөшүн, 1732 адам а жамауат контроль бардырылганын чертенди. Он жангы бля не жетишилди болуучуларыны да юткөле келтирип айтаанды. Урунганланы социаль-ды докладында жууук беш жылны ичинде тамаларыга кыюлдан келик ишкени программамы туура этигенди. Анда жан-гы ишчи жерлени не кылар кыруу, республикада ишиселени санын азайтуу баш магыаланы борчланы белгиленген-торлордан таймай келеди.

Жайылында отчёт доклад бля Кзабар-ты-Малкярны Профсоюз органи-зацияларыни биригиуюне председатели Фатимат Амшюкова сөлөшөгөндү. Ол, отчёт кезиу муна алында беш жылды эсе кыыйын эмда көп жангы бля айырма-лы болганын белгилей, былай дегени: «Бизни битеу мадарларыбыз республи-каны экономикасы эмда урунганланы социальный кылоайларын айнытыууа бурулуп эдиле. КзМР-ни профессионал союзыра социальный партнёрлары бля бирге ишчи жерлени сактауу, алыны аспан этиюно, иш хаккыны өсдоруую хайыры эмаларды изилдегенди. Рес-публикада социальный партнёрлуукту тап кыралганын, хайыр да келтиргенин профсоюзлары арт жылда жетишим-леринде бирине санарга болушук. Битеу кырап көрюгөн келишиме кылай толтуруу эмда контроль келериди. Анга дайым да көз-кыулак болуу туруу бля ол ишине тийишликсы бардырырга кыюлдан келгенди.»

Фатимат Амшюкова айтааныча, Кзабар-ты-Малкярны профсоюз организация-ларыни биригиуюне кезинде социальды бирине ишленгенли профсоюзга ки-

докладында жууук беш жылны ичинде тамаларыга кыюлдан келик ишкени программамы туура этигенди. Анда жан-гы ишчи жерлени не кылар кыруу, республикада ишиселени санын азайтуу баш магыаланы борчланы белгиленген-торлордан таймай келеди.

Андан сора ол хычууну жумушуну толтуру-уды. Фатимат Амшюкованы Россияны Жалынчаксыз профсоюзларыны фе-дерациясыны сыйлаи грамотасын бергенди. Конференцияга кыатышканда ачык кыюл көтүрюно амылы бля КзМР-ни Профсоюз организацияларыни бириги-уюне председателини жангыдан Фатимат Амшюкованы айтыргандыла. Устага да торлениуле киртилгенди. Энди вер-дствотвага «Кзабарты-Малкяр Респу-бликаны Профсоюз организацияларыни биригиуюне союзу» деп айтылгыккы.

ХОПЛАНЫ Марзият. Сураттаны автор алганды.

ХОПЛАНЫ Марзият. Сураттаны автор алганды.

ХОПЛАНЫ Марзият. Сураттаны автор алганды.

ХОПЛАНЫ Марзият. Сураттаны автор алганды.

Көп функциялы арала кырап эм муниципал жумушланы «бир терезеге» толтурууга онг берилккеле

Ахыры. Алы 1-чи бетеди. 2016 жылда 1-чи январьдан башлап Россияде электрон паспорттаны кийиргирге мурад болганы да универсал кар-таланы жанрга чырмайды. Электрон карталаны синдир-ген кезиуде кырапгын инфра-структура уа РФ-ни граждани-анын электрон паспортту кий-рилгенде хайрыланлыккыды. Парламентин спикерини орунбасары Натги Бозиев МФЦ-ла кваллай документле-ни хазырлагыларын билирге сюйгөндү. Рахай улуну айта-нына көрө, биюнолюкде алыны техника онгтары артыкка иги-ди, ала көп торло жумушланы тамаларга болушуктаду.

Биледе кырап эм муницип-пал жумушланы толтуруу жаны бля ишчи жерле кырапгандан эсе, алада да көп функциялы араланы ишлетсе хайырлы болушук туююлмо эди, - деп сорганды спикерни орунбасары Жанатайлы Салим. Биюнолюкде аханы аялуу кырауа энич эс бурулдады. Болсада эки коюшун элде жаш-шагыталаны жумушларын бир адам толтуралыккыды. Ала абданланы, сакытал-ны жумушларын тамаларга болушуктаду, - дегени Рахай-ланы Борис.

Депутата кадрла, МФЦ-ла бля Михаил Шмаков айта-нына көрө, байлалы вопросланы, адамдан аралада очерде-ле уллу болганына асыры көп саклырга туюшгенин, таргызуула келгенлерин да сюзөгөндө. Доклады жангы МФЦ-ла бу эм башка кемчи-ликтери кетиреге онг болууун чертенди.

Парламентин Председатели Татьяна Егорова аханы уакыт этмеген терминалда кырап по-нишаны төлөөргө онг болма-нына таргызуула болганын билдиргенди. Он айтааныча, аралада ишленген адамларга сак болууга, алагы болушур-га бурчлуду. Ахырында Татьяна Борисовна республикада электрон амал-ланы синдиргенде жетишимле уллу болгандынын чертенди. Мындан ары уа ишчи качесто-вуна энич эс бурулурга керекди. Битеу айтылганы эсте алыл-гыжылуу КзМР-ни Правитель-ствосуна тийиши эсгертилеу кылаыл этиу бля бошалганды. Президиумда башка вопро-слагга да кырапганды. Он санда «КзМР-ни Конституциялы судюно юсюндө» республи-кага закону 119 статьясына торлениуле сюзөгөлөндө.

Депутата РФ-ни субъекти-лерде коллегиялары законода-тельный башламчылыкларын да тинтенди. Алада сөз кор-пунцияга кыажуу ишчи, РФ-ни Граждан-профессиональ кодекси-не туютилуени юсперден барганды. Парламентарияны Орлов об-ластыны халык депутатыла бую-лган РФ-ни Правитель-ствосуна Председатели Дитри-й Медведевге регионнаы промышленный комплекслери-не кырап болушук этиюно юсюндө тилектерин да тюзге

санаргандыла. Документде регионнагы промышленный предриятиилга машинала эм коммунальный техника са-тып алырга субсидияла телию юсюндө тилек этигенди. Прохладный шахарны 250-жылгыгына эмда Прохлад-ный муниципал районуо кыюу белгиленгени бля бай-лалы президиум бир кызуу адамны Парламентини Сыйлаи грамотасы бля сауалгарга оюно этгенди. Он санда Олег Кеферни - «Восход» ООО-ну директору, Надежда Кызыре-ваны - «КзМР-ни Прохладна муниципал районуо учуреджи-ниларыны бухгалтер учуреджи-ни улуправлениясы» казна учуреджияны финансы жаны бля бөлуюмо таматасын, Валенти-на Косованы - «Прохладный шахарны учуреджияларыны бухгалтер учуреджи-ни улуправлениясы» казна учуреджияны финансы жаны бля бөлуюмо таматасын, Владимир Кулинин - «Прохладный темир-бет-юйортеги заводларыны заводуну электросварщиктин, Ольга Ло-бойкуну - Прохладна районуо «Урунууну, иш бля жалчытуу-ну эм социальный кыруулау арасы» казна учуреджияны таматасын, Татьяна Матвеев-куну - «Прохладна районуо эм Прохладный шахарны ара-район чельничасы» саулык-сактау бодидет учуреджияны сабийлеге бакгыган бөлуюмо заводуюшкын.

Жамауат палага

Ариу кылыкылаага сабийликден юйретирге

КзМР-ни Жамауат пала-тында бардырылган илму-практика конфе-ренцияда жаш адамла-ны ораларында миллет байламлыккыны иги-лендируу проблемасы сюзөгөлдү. Палатаны башчысыны орун-басары Атаган Жамауат жай-гылууну ача, биюнолюкде бы таманы бизни көп миллетли кыраылыгыда бля республика-бызда магыаланы уллу болган-ны белгилегенди. Адамланы миллет сейирлерине сутганык-лык этиу, халкын сылтауга салып инсанды даражасын тоюоруу жамауат тынчлыкка кыоркуула кырауула, аны айнууна чырмау этедиле.

Он чекте жетирмей, миллет-лени араларында бир бирге тиз-юмлюкюно тохташдырып, са-бийге, жаны төлөөр башка халкы-ланы миллеттерине хурмет этерча, аланы маданиятларын, адет-төрөлөрн ангаларча этер ююн, көп жангы бля ишлерге болушуктаду. Алай былайда эм хайрылыксы башка миллетти жаш адамланы бир бирине байламлыккыны жерююрге юйретүүдө, дегени ол.

Абайларда өсгөндү, жашууну да артада таууу кыз бля байланы этгенди. Алай а неча адам болганды. Сора бир бирлери-не кылай аман болушук эдиле. Алай революцияга дери эди, алай Совет властыны незууюне да бу жангы бля кырауа чык-маганды, инсанды көп кырам аны миллетти ююн угбай, адамлыккы, этген ишине көрө тохташканды, - дегени ол. Жаш телиюно бизни там-благы жашуубузу кырау-рык. Сизге көрө болушукта не да 2010 жылда Россияде миллет байламлыккыны юсперден проект бардырылганды эмда эсеплеу иш да толтурулганды. Ала келтирген шартта жаш телиюно иги көсөгөн ким кыайсы миллеттен болганы артык магыаланы туююлдо, алай башка халкыны көрөп болмагына да, жаргысуу, аз туююлдоле.

Джамабулат Борисбиеви ай-таанына көрө, бусугадагы бу болу-шукто тосканычы жылда болган тарых ишле келтирген-ди. Кырап чачылганды, жангы бир миллетлени келе-чилеринден энич элде-журтла кыраулагандыла. Алада жаш адамла республикада саулай болган залпадан бир жангыда кылаындагы эм башка жалкы-дан, динден тегиери бля сөлөшө билмегенлери зуулагы, суулагга киргенлерине дам-ландады.

Торло-торлою проектке, ол санда кунчество да, ма аны ююн бардырылдыла. Ол би-ринчи кере 2009 жылда Көндөнен бля Аргудан элени араларында кыраулаган эди. Ол жетишим-ли болганын белгилеринде, бизни бу сынамбызны округда да хайрылангык сюйгөндө, дегени ол.

Көпөлө юсюндө айтаанды, ишчи кызууула кыраулаганды. Дин ахулануы квалификацияла-рын өсдорууге да эс бурулдады. Сөз ююн, эки жыл мындан алы-га элден кырап кырап иймандан жангы эди онбир проценти бар эди тийиши деп билгени, биюнолюкде уа жайырма про-центи бийик билгиледиле. Кыраулаа да курсла өтгөндө-ле, семинарларга да баргандыла.

Алгыраакыла жамауат органи-зацияларыны араларында кон-курс бардырылганды. Аладан белиши субсидияла тийиши болгандыла. Ала социальный магыаланы талай проектин тол-турууладу. Биринчиси - тыш кыраулы жерлешлерибизни орус тилге юйретиу; экинчиси - бейги жырланы жыйышдыруу; ючюнчү - миллет жашуучу-ларыбызны чыгарма аларын жайыу, деп билдиргени ол.

Июсуваланы Шимал-Кавказ кырап институтууда бу жангы бля айт боюнда игиди. Аны пре-подаватели Елена Ахохова белги-ленгенича, алада жер-жерлерде бейги адамла жыйытылдыла, ала-ны уа искусствуга сойлектик бириктериди. Он бусугагыла буллай проблема чыкканын омурамаганында билдиргени.

«Бизни ата-бабаларыбыз шүбхэ-ка угтай, жуукулгана жашаган-ны билдиргени ол. Июсуваланы Шимал-Кавказ кырап институтууда бу жангы бля айт боюнда игиди. Аны пре-подаватели Елена Ахохова белги-ленгенича, алада жер-жерлерде бейги адамла жыйытылдыла, ала-ны уа искусствуга сойлектик бириктериди. Он бусугагыла буллай проблема чыкканын омурамаганында билдиргени.

Граждан обществоно инсти-тутлары бля байламлыккыны жерююте эм миллетлени иш-чери жаны бля управленианы башчысыны орунбасары Гер-гюкьяланы Джабулат бу жангы бля норматив-право база жа-рашдырылганын билдиргени. Кырап даражада 2017 жылга дери республиканы програм-ма да кырап көрюгөндү.

«Бизни ата-бабаларыбыз шүбхэ-ка угтай, жуукулгана жашаган-ны билдиргени ол. Июсуваланы Шимал-Кавказ кырап институтууда бу жангы бля айт боюнда игиди. Аны пре-подаватели Елена Ахохова белги-ленгенича, алада жер-жерлерде бейги адамла жыйытылдыла, ала-ны уа искусствуга сойлектик бириктериди. Он бусугагыла буллай проблема чыкканын омурамаганында билдиргени.

Ахырында, битеу айтылган эсеп алым, реконструкцияла хазырылга оюну этигенди. КУЛЬЧАЛНЫ Зульфийа.

ЛИТЕРАТУРАНЫ ЖЫЛЫ

«Жашагъан, жазгъан къагарынгда акъылманланы чыгъармачылыкларына дайым да къайтханлай тургъанлы къабыл кереме»

Къыбатыр-Малкыран жазуучу, журналист Игорь Терехов кен болмай Кърымда бардыр-бардыр «Славянские традиции» деген литератураны бла културтаны жетинчи халкыла аралы фестивалына къатышып къайтканды. Ол анда «Малая проза» деген номинацияда биринчи жерге тийишли болганды. Аны «Элбрус» китап басмасы чыгарганды. «Прогулки с ангелом» деген китебинден «Восточки и небес и земли» атлы арбаскарларын жюри бу жардам эм игиле сайганды.

Аны бла байламы биз жазуучу бла адабиятны, фестивалыны юсюнден да ушакъ бардыр-бардыр болганды.

Игорь Николаевич, Иосиф Бродский кесини заманда литература ол адам жашагъан къадаарында кеп торлюю чырмадан кылайла бла ёталгъаныны эсебиди, дегенди. Сиз а бу сооругуа кылай жууалганды?

Алгын замандан, бусагъа да жазуучула сейрикл, тамаша жашуучу кёргозторге илейдиле. Тюз англыгъыз: огурусулукъсуз, чурмусуз, кыйынлыкъсуз, адурусуз, угай, адам нени сюйегени, неге итингенни, алай ол жолгъа нек чыгъалмагъаным балларгъа. Литература ол жазуучу идеалга тансыктыргъы адык. Ол тагъа адык, бир адамны кесини акъылдына энчиди.

Адабият адам улуну хурметлерге кереклигин да унутмаймык. Бюгонлюкде капитализация болуучу инсанды самаркуу этерге корешедиле, инжигилер. Сёз ючюн, телевиденибизны алаймык. Адамны кемчиликлерине, тюз жолго сайдалгъан аянык жолго кылайла бир татысу бериле кыруалдыла. Хау, хылыкъ этген тынчаракды, аны аллай жашагъа не зат келтиргенин анылап, жуокъ къыйынлыгъна тоюшондигени.

Чынгызын аны инсанды Аллахдан бир кесек юлосючю болганын унутмай, аны окуучусуна да кылатганылай тургъа берилууду. Тогъз-тоз, терге уа терс да билерге, жорукъдан аймагъанлай, жашуучу аны ачыкъларгъа. Олду жазуучуну иши кылайсы заманда да.

Бюгонлюкде бир – бир жазуучуланы чыгъармаларыны аллары аманат кылатгандары, магъана жаны бла да ошарлыктары кишиге жашарлы тоюлду. Сизни оюмугъузгъа кере, некиди ол алай?

Тоздо, жарыгъга, алай кемчиликке бусагъага тектер – тек тоюбдиле. Ол иземлене ёлчмни иги да эншиге тоюгени бла байламдылы. Улуу орус философ Василий Розанову «Когда начальство издало деген китап барды. Кыскасын айтканда, анда ол политика жашауда саргыш этилигендеги кийригиле улуу торленуе игиле келтиргенин берилгенди. Мен да ол алай бла келишим барды. Кээли улуну, Кешоковна, закйиле кете барганын сайын бу жаны бла планка эншигеден – эншиге тоюнгенин чертирге илейме.

Аланы азырагъан келгенде ни кёбюсү тамата кыламан кырындаларыны сынамаларына танмагъанлай, кылатарында бирге жетимшичиге жетилгандыла бла бир тизмеде болуугъа итиндиле, алагуушаргъа, аладан юлго алырга сюедиле. Ол а терсди. Жашагъан, жазгъан къадаарында акъылманланы чыгъармачылыкларына дайым да къайтханлай тургъанын тогъз эсебиди. Жазуучу кыламан кырындаларына да аны унутмасыл деп тилерик эдим.

«Зимний сад камней» деген жыйымдыгъызгъа дайырамын бу эр кишилик араларын асыры ачык кёргозген тизингеле да тоюбиди. Анда буюрдургъа корюрген адамны алай тура байламганыгъыз не бла байламдылы?

Бусагъада литературада асыры бек сыйдам суратла бла хазна окуучуну сейриндирилмаса. Алай мардадан озганд да тюз тоюлду. «Доминантные знаки» деген шигъа да бир-бир оюмларын эр кишиге бла тиширууну, аланы араларында соймеклики белгилейдиле. Хау, анда, сен айтылгана, ачык жерде да тоюбдиле, алай былай бир тизингеле, ушакъсуздук, ушакъсыз, не да адабият тилин жорукларына сыйымганын зат жокъду. Аны

бла бирге бу аналогияла бизни акъылбызда, эсебиде кеп саргышла туудурадыла. Хар окуучуну ол тизингиле кеси сюйегина акъылгъа, оюмларгъа эркинди.

Былдай Владимир Набоковну саргышмай кылатмаймы. Ол «Лолитасын» жазгъынчында дер алай белгиле болмагъанды. Асыры ачык жерлерни кепду деп чыгъарманы Америкада окуна басмаларгъа кыоймагъандыла. Алай ол дунни жарыгын кёргенден сора аны автору айырмалы, фахмулу, алыч жазуучугъа саналып тебирегенди. Мен былдайла жазуучу Набоков бла тенг этерге илзегеним тоюлду. Бюде литературада гиче скандалчык керек болду, окуучуну дегъилгана кылатырча.

Жанарларыгъыздан биринде кыыйн жашуу болуудыла, кыыйн административ жаны тамамларгъа эйледиле. Алай бу жамлыр бла жумушуп та халгъа келтирип ючюн, уллу торлююле сакълан турмай, жазуучу кыламан кылатгандыла деп ошарлыктары, ошарлыктары. Биз, ол адетни унутуп, энди уа эсебиде тошоралмай тургъан кезуеюбюздю.

Насыпха, хау. Аты айтылгън орус митрополит Вениамин «Божьи люди» деген китабында устазындан адам улуну бир кёздан кыаргъа гиче адетни адык бериле. Аны жууабы былдай эди: «Улуу Аллахчык жараткан жанга чача», - деп.

Сёзюсүз, хар инсанды энчи иш дунисы, жашуучу, тап, тап эс жерлер да бар. Алай хар бирини да кыноншуп улуу кемчиликлерин, бир кезууде саргыш этмей чыкандыргъан эсебиде бармакъгъа чеген тургъакъ, неге келтиргиле саргыш иш гиче. Аны иги жанларын алгъа салып, аланы керюп, кесе билген иги тоюлмоду да кесинге, жанындаргъына да?

Ол мени бла тапкъла кылатгандыла саргышмай озганды. Энди мен аны бла бюрда да сёвшемден деп тутхан а? Алай уакъ затлагъа эс бурган кюлюкюлду. Аны бла адам кесини принципчиллигине келтирге кылайла ол аны башха жанындан балмагъан аныгъатмагъанлай. Бу зат Николай Гогольну гиче адамчылыклары комплекслерин эсебиде салдыла. Хар бекторде кылайла ол аны жанына акъылганын буруп, аланы жокъ этерге корюшсек, игиси олу.

Адабиятта сизге эмда жуукъ жазуучу?

Жашагъан къадаарында аны бир нечмасы болганды. Сёз ючюн, Юнкун премияны лауреаты французуну жазуучу Арман Ланну чыгъармаларында мен болуугъа итиндиле, алагуушаргъа, аладан юлго алырга сюедиле. Ол а терсди. Жашагъан, жазгъан къадаарында акъылманланы чыгъармачылыкларына дайым да къайтханлай тургъанын тогъз эсебиди. Жазуучу кыламан кырындаларына да аны унутмасыл деп тилерик эдим.

«Зимний сад камней» деген жыйымдыгъызгъа дайырамын бу эр кишилик араларын асыры ачык кёргозген тизингеле да тоюбиди. Анда буюрдургъа корюрген адамны алай тура байламганыгъыз не бла байламдылы?

Бусагъада литературада асыры бек сыйдам суратла бла хазна окуучуну сейриндирилмаса. Алай мардадан озганд да тюз тоюлду. «Доминантные знаки» деген шигъа да бир-бир оюмларын эр кишиге бла тиширууну, аланы араларында соймеклики белгилейдиле. Хау, анда, сен айтылгана, ачык жерде да тоюбдиле, алай былай бир тизингеле, ушакъсуздук, ушакъсыз, не да адабият тилин жорукларына сыйымганын зат жокъду. Аны

Солдан онгига: Аталаны Жамал бла Игорь Терехов. Бизни хазна эшитмейди сора уа, бютюдю жазуучу кыламан. Позднени, башха чыгъармачылык бла корюргенинде да саргышлары, оюмлары кылатганы белгеринде кылай кыладыла, ол чекледен чыгар амал болмагъаныны сылтаундан. Властыны кесини жарыулары, проблемалары да асламышлы.

Сёз ючюн, адабиятны жандыла Литератураны жылдына колгъа алыргъа угай, аны тохтамагъанлай эсергенлей тургъгъа керги бла даулашарык адам чыкъмас. Алай жашууда уа иш башха торлюреки.

Алгъа жыллада айлыкъла, декадала кыруалып, културбанызы, литературбанызы башха региондала баллар онгубу болганды. Бусагъада уа ол ашты тевре културбанында ла. Концертледе, тобуешуиледе сахнагъа бек кеп жырычла чыгъадыла. Аланы араларында фахмулула эи бек кыруусула да. Алай бир бармада поэти не да жазуучуну микрофонга чакырып, чыгъармасын окуруча тилегенлерин керегеними? Жазуу иш бла корюргенинде уа бек сюйек эдиле адамла бла беттеринде тоюбиди. Биз, ол адетни унутуп, энди уа эсебиде тошоралмай тургъан кезуеюбюздю.

Власть а бу затлагъа артык иш дунисы, жашуучу, тап, тап эс жерлер да бар. Алай хар бирини да кыноншуп улуу кемчиликлерин, бир кезууде саргыш этмей чыкандыргъан эсебиде бармакъгъа чеген тургъакъ, неге келтиргиле саргыш иш гиче. Аны иги жанларын алгъа салып, аланы керюп, кесе билген иги тоюлмоду да кесинге, жанындаргъына да?

Ол мени бла тапкъла кылатгандыла саргышмай озганды. Энди мен аны бла бюрда да сёвшемден деп тутхан а? Алай уакъ затлагъа эс бурган кюлюкюлду. Аны бла адам кесини принципчиллигине келтирге кылайла ол аны башха жанындан балмагъан аныгъатмагъанлай. Бу зат Николай Гогольну гиче адамчылыклары комплекслерин эсебиде салдыла. Хар бекторде кылайла ол аны жанына акъылганын буруп, аланы жокъ этерге корюшсек, игиси олу.

Адабиятта сизге эмда жуукъ жазуучу? Жашагъан къадаарында аны бир нечмасы болганды. Сёз ючюн, Юнкун премияны лауреаты французуну жазуучу Арман Ланну чыгъармаларында мен болуугъа итиндиле, алагуушаргъа, аладан юлго алырга сюедиле. Ол а терсди. Жашагъан, жазгъан къадаарында акъылманланы чыгъармачылыкларына дайым да къайтханлай тургъанын тогъз эсебиди. Жазуучу кыламан кырындаларына да аны унутмасыл деп тилерик эдим.

«Зимний сад камней» деген жыйымдыгъызгъа дайырамын бу эр кишилик араларын асыры ачык кёргозген тизингеле да тоюбиди. Анда буюрдургъа корюрген адамны алай тура байламганыгъыз не бла байламдылы?

Бусагъада литературада асыры бек сыйдам суратла бла хазна окуучуну сейриндирилмаса. Алай мардадан озганд да тюз тоюлду. «Доминантные знаки» деген шигъа да бир-бир оюмларын эр кишиге бла тиширууну, аланы араларында соймеклики белгилейдиле. Хау, анда, сен айтылгана, ачык жерде да тоюбдиле, алай былай бир тизингеле, ушакъсуздук, ушакъсыз, не да адабият тилин жорукларына сыйымганын зат жокъду. Аны

Солдан онгига: Аталаны Жамал бла Игорь Терехов. Бизни хазна эшитмейди сора уа, бютюдю жазуучу кыламан. Позднени, башха чыгъармачылык бла корюргенинде да саргышлары, оюмлары кылатганы белгеринде кылай кыладыла, ол чекледен чыгар амал болмагъаныны сылтаундан. Властыны кесини жарыулары, проблемалары да асламышлы.

Сёз ючюн, адабиятны жандыла Литератураны жылдына колгъа алыргъа угай, аны тохтамагъанлай эсергенлей тургъгъа керги бла даулашарык адам чыкъмас. Алай жашууда уа иш башха торлюреки.

Алгъа жыллада айлыкъла, декадала кыруалып, културбанызы, литературбанызы башха региондала баллар онгубу болганды. Бусагъада уа ол ашты тевре културбанында ла. Концертледе, тобуешуиледе сахнагъа бек кеп жырычла чыгъадыла. Аланы араларында фахмулула эи бек кыруусула да. Алай бир бармада поэти не да жазуучуну микрофонга чакырып, чыгъармасын окуруча тилегенлерин керегеними? Жазуу иш бла корюргенинде уа бек сюйек эдиле адамла бла беттеринде тоюбиди. Биз, ол адетни унутуп, энди уа эсебиде тошоралмай тургъан кезуеюбюздю.

Власть а бу затлагъа артык иш дунисы, жашуучу, тап, тап эс жерлер да бар. Алай хар бирини да кыноншуп улуу кемчиликлерин, бир кезууде саргыш этмей чыкандыргъан эсебиде бармакъгъа чеген тургъакъ, неге келтиргиле саргыш иш гиче. Аны иги жанларын алгъа салып, аланы керюп, кесе билген иги тоюлмоду да кесинге, жанындаргъына да?

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

Темир тишле Спортура эришюлеге жазылгана тургъучуну кырауучулугъа эригерге тоюмгенди. Кесини кесиз кыарууну дагыстанлы гёжф Омар Ханалиев кёргозгенди. Анга жамауатда «Темир тишле» деген ат бошдан берилгенине жыйырма алты кесерин кёлери бла кёрюп тоюшогенди. Былай кыарганды, ол не уллу санлы, не бийик ёсюмюле тоюлду. Гинессини китабында аны 54 рекорду жазылганды деп эсинге хазна келди. Алай ол хар ким да кырап тургъанлай темирге бла этген атлары асыры сейриндигенден, адамны былай кыаруу болганына ючден ийнанаса.

Алгъа Омар чойледен башлагъанда аланы эсиме эштенлей челидиргенди, арматур чыккыны тишери бла бюккенди, кыламан темир сынжыры уа халчыкычына юзгенди. Биягы темир сынжыры

«Кавказ оюнла» - спортну, шүёлхукъну, биригюню да байрамы

бир жанындан тишери бла тартып жырханды, металлопрофильни бош кагъатынча экиге белгенди. 32-килограммлык ирилганы орталарына агачны салып, анга кылуу бла уруп, чой кийирип, тилери аны ыргакычына бюгюп, тишери бла тартып чыгъарганды. Алай эм сейриг алыкка анда эди. Шинтиге орта болуп бир волонтерну олтургандыла, экелени аны жанларындан тутуп, оюмны аузуну дери жетдиргенди. Андан ары уа гёжф шинтиги юсюнде адамла бла беттеринде тоюбиди. Биз, ол адетни унутуп, энди уа эсебиде тошоралмай тургъан кезуеюбюздю.

Спортчуларыбиз кыарууларын аймай корюшгенди

Бизни командабызы юсюнден айтканда, анга оюнланы республикалы кезуеюнде хорлагъаны киргенди. Ала, регионда башалдан кючюкюр болду, эки кесек заманына жеруу этгенди. Дагыстанды Спорт министрствуну бек эксперти Навкадин Абакоров билдиргенди, тишшли хазырауу болмагъан инсан бу эришюле кыламанлык тоюлду. Сёз ючюн, 50-килограммлык жюкю алты минютеги ичиде эдиле керюп келтиргенине бардыла. Анга уа, салуудан сора да, эки техник керюп. Юзюменди толтургъан машахканы шлангандан эки кёпте кыламанлы кюлдү туткан, дегенди ол.

Ал кезуеюде спортчуларыбиз артык кыуандырмагъан эдиле, ол угай, призерланы саныманды кыраманлык деген кыруучу оюнда болганды. Алай тагъада (бай чикликтери бир метр эди) минип чалганды, бизникни стардан бир нечча аттан этгенлей жырханды. Экинчи жерге чабаргъа эришюле.

кичлик берилгенде да, ол стардан уузакъгъа кетмей ауганды. Мында барысын да жер-жерли спортчу хорлагъанды. Ауулукъну бир жерден башха жерге ташуу – мында эм кыска заманын ичиде 60-килограммлык машоону толтуруу, аны арбагъа жюкюп, 100 метрни озаргъа керек эди. Иман Тубеве (КъМР), бу ишни 36,7 секундта тамамлап, терпюню болганды.

Хар заманда, ёзек жерини спортну кавказлы миллетлени барысы да айрып сюйген торлюсю – бел буладан тутуп турушу алганды. Мында бизнике жетимшилик болуп, бир кесек кеп кётургенди. Бек биринчи Алим Бижов чыкъганды, ол Чеченен Магомед Апаев бла тулушканды эм аны болжалдан алгъа кытычанды.

Ол биринчи хорламбыз эди. Арта Эльдэр Гогожов Дагыстандан Даудов бла тобуешинди. Алгъа бизни хорларгъа ушамай эди, тапай даулашшы кези да болганды, алай судьяла алдан бирине да балл бермегенди. Ардан-арха Эльдэр, чабуулланы терюкере эте, аспам оюк жыйганды. Эм уллу ауулукъу категорияны биринде Рустам Бегидов Чеченден Ибрагим Исмаев бла эришгенди. Алгъа берилген зарна, кюмошден саргыларына, буулулукълагъа, кюборчеклеге тургъанча эдиле. Аны ючюн судьялары бир кесек да чамландыргъан судьяла Сермеш болгъанын беш секунд кыламанлай, Рустам эки балл алыганды, алай Ибрагим аны олсатгатылай жетгенди. Кюшакъ заман берилгенде, бизникни жазы да бир оюк аспам алып хорлагъанды.

Башха торлю эришюледе да спортчуларыбиз аспам жетишимле болдуругъа корюшгенди, алай биринчи жерлени алыргъа алагъа кыарууларыны, сынауларыны

(аны алыкка тинтирге керекди) жетмей эди. Битеююманда зачётта Къыбатыр-Малкыран командасы экинчи жерин алганды. Спортну онеки торлюсюнден онундура (туштушудан бла кюч тобреювенде кыламанларын) хорлап, биринчи жерге дагыстанлыла чыкъгандыла. Чечен Республиканы командасы уа ючюнчю болганды.

Аруу адгелтерибизге тоюшонгендиле

Фестиваль спорт эришюле бла чекленип кыламанганды. Махан кыламан ара майданында, төреде бола келгенча, миллет арбалзаны

эртегели жылдан кыламан загланы кермей кюлоргъа жарарык тоюун эди. Бек биринчи, 1916, 1933 жылдан кыламан кыламанлы, бизникыны кюсеринден саргыныргъа тийишлиди. Кюмошден, териден этиген, алтын оуи-чирилген эр киши эм тишюруу бел баула, ала да онгубузуну ёмюрдөн бери сакълангандыла.

Къырат-Черкес Республикадан келгенде бла алад ёмюрдөн бери кырагъан халкы усталыклары – алтын халыла бла тигуи, кийиле, жючюк бериле, терини жасау, агъандан кий керекле ишлеу, кышуучула – керемюню бар эди.

Къырат-Черкес Республикадан келгенде бла алад ёмюрдөн бери кырагъан халкы усталыклары – алтын халыла бла тигуи, кийиле, жючюк бериле, терини жасау, агъандан кий керекле ишлеу, кышуучула – керемюню бар эди.

керемюню кыруалганды. Мында шахарыла, кюнакыла да кавказ халкыны тарыхлары, жашуу-турмуш болулары, маданиятлары бла да шагъарыленерге, аш-эзюкларын керюрге, телюсериле кыаргъа да онг тапкандыла.

Арбалзаны хар бирини юсюнден экинчи айтыргъа тийишлиди. Алай бла дагыстан арбада кызге бек биринчи койкюле, топуракындан ишленген юй керекле бла уллу кюшуучула иллингениде, баям, алай бурун замандан кыламангандыла. Кубуничи, унчукму, балхарлы, кизилрты эм башха усталаны мильююдан, темирден, агъачдан ишленген бизнарлыны, шамхаларына, кюмошден саргыларына, буулулукълагъа, кюборчеклеге кыаргъа бек адам жыйылганды.

Севр Осетин-Алваникында аруу республиканы Миллет музейинде эки эконстанта, шендюню усталаны чыгъармалары да салынып жетди. Сора ала эртегели дюгер оюну да кёргозгенди. Аны поз ортасында кыламан, сармат кезуиледе терюкере жашуучуларын ёмюрдөн эки эконстанта, шендюню усталаны чыгъармалары да салынып жетди. Сора ала эртегели дюгер оюну да кёргозгенди. Аны поз ортасында кыламан, сармат кезуиледе терюкере жашуучуларын ёмюрдөн эки эконстанта, шендюню усталаны чыгъармалары да салынып жетди.

Чеченлени кюшулары халкыны тарыхын иллингени тогузу кыламан (бюлюмден) кыруала эдиле. Мында

Ингушуланы арбалзаны уа тоз да кыламан ишленгенди. Мында да, бириндеча, халкы усталыклары аныкъланып затла, суратла, кюмошден уллу кызын, соутула, той кийиле салынганды.

Къазаакла да халкылары онгубузуну, жыйрмакыны ёмюрдөн алында кылай жашагъанын суратларгъа корюшгенди. Китеге да кесини энчиди. Алай бла Къыраты-Малкыран арбалзы, тоз да республикабызга, терюкере, битимле бла жасалып эди. Аны кырагъанла киргенге жарык тоюбгенди, мичачыла да санмычыкыла тизерге койргенди, сыйгандыла. Мында малкыранлыны, кыратылыны бла кызаакыны маданиятларын ачыкъланып отула тура эдиле. Аланы хар бирине кире, кюнакыла аруу адгелтерибизге тоюшонгенди.

Алай бла спортну, маданиятны да фестивалында хар ким келюне жетерге зат табалык эди. Экинчи жый а «Кавказ оюналы» Ингуштерге бардырчыла онуу этилгенди.

КУЛПАЛАНЫ Зульфья. Суратланы ГУРТИЛАНЫ Расул алганды.

Сейрилик адамла бла тобуешиле

Тюркден ата-бабаларыны журтларына - мотоцикка бла

Озгъан барз кюн, Нальчикде Ленин аты проспектеде бир кыуаму нёрверлени бла бара, эсде да болмай тургъанлай, тыш кырадала жашагъан ата журтулугъа тобуем. Жаш, байтерча кийини, юсюнде да эс бурчура кеп торлю болганды. Жюриге тамакылыгъыны уаи чыккылары бир метр эди) минип чалганды, бизникни стардан бир нечча аттан этгенлей жырханды. Экинчи жерге чабаргъа эришюле.

Тюркден бери тоз жол бла кылай келалым деп, къаст этген эдим. Тюркде мени байк клубум барды, анга бусагъага анбеш жаш бла кыч киредиле. Ислам байтерча кийини, юсюнде да эс бурчура кеп торлю болганды. Жюриге тамакылыгъыны уаи чыккылары бир метр эди) минип чалганды, бизникни стардан бир нечча аттан этгенлей жырханды. Экинчи жерге чабаргъа эришюле.

келген жаны затпадан да арта тургъа керек тоюлду. Олгъа ата-бабаларыбыз аты бла айланганды эсеп, биз а, темир атлагъа минип, бир бирге кюнакыгъа барайлык». Адилхан узакъ жолу кыдырып келгенди. Анкаранда Грузиягъа, Батуми шахаргъа, анда да бир нечча жон нымчын, Кузюсиге ёмю. Тейлюкше да болуп, анда байкер клубуну членлери бла тобуелди, Нальчикке келгенди. Мында та алыге барып, жуукъларын, тегиленди да жюкълганды. Июкостуоланы Шимал-Кавказ институтунда «Малкыранлыны бла кырачалылыны эртегели жырлары» деген китепни презентациясында да болуп, кеп сейрилик зат зшиттенге, китеп кюллу болганына да кыуанганын айтканды.

Дегъеда айтыргъам, мотоцикканы, байкны кёпте соймеклиге, мен оюм эткенден, миллетибизни бурун замандан кыла келген дингелерин-тёрелерин да унутмай, жашуугъа энгерге

Дегъеда айтыргъам, мотоцикканы, байкны кёпте соймеклиге, мен оюм эткенден, миллетибизни бурун замандан кыла келген дингелерин-тёрелерин да унутмай, жашуугъа энгерге

ХОПЛАЛАНЫ Марзип. СУРАТЛА: Аппайланы Суламан бла Адилхан. Ислам автор алганды.

Көрмөч

Бу кюнде Суратлу искусствоаны А. Л. Ткченко аты музейинде КМР-ни халкы художниги Руслан Цривоуну «Предания...» деген энчи көрмөчү ачылынды. Бу проект факхмулу суратчыны бир кыуум жыл бардырылган ишин эсебиди. Биогонлюкте ол искусство жангы аз табыл, кесини энчи школун кыргаанды, деп айталыксыз.

Суратларында - нарт эпосну жарык дунясы

Чыгармачылыгыны ал кезулеринде Руслан нарт эпос бла мифологияны суратларын жазарга итингенли ишленди. Бир кыуум заман озгандан сора ол сюжетте, кеслерин тамырларын айырылганча болуп абстракцияга көнгөндү. Авторну бусагындагы живописи символдан, жашырын мағанандан, философия көз кырамыдан топла-топуну.

Суратлу искусствоны музейинде бардырылган көрмөчө бу жол биз Цривоуну топустануу нарт эпоска хораланган ишлерин кыргенди. Художник бусаданга кавказ культуруга, тарыха аталган «Нарта» деген улук проектти тамамлай турды. Русланы кесини айтууна кыруу уа, нарт эпос аны кыяны, жорегин тоз да окутууга койгондөнөнгө синги, арда да бошмай кыойганды.

Көрмөч ачылары алында «Кырауучулар» Цривоуну бла интервью - фильмин кырготкенди. Аны авторлардан бири культуру араны таматасы Рита Таовды. Анда художник кесини жашаууну, ишини оюсондон халпарай келип, мен жашууну мағанасы неведи деп излемген, сабийлигинде да суратчы болуптугуну билгенми оюн, дегенди.

Улуу кыргачуу бла миллет, миллети деген сөзгө көлөшөйдөйлө. Сөзлөнү,

төбөрекеди болупланы мағаналары бу аңгылапаны кечклериндө чыккын, андан иги да узакчыла, - деп да кыошканды ол монологуна.

Цривоуну чыгармачылыгыны оюсондон сөз бардыра, КМР-ни культуру министри Мухамд Крмуков художникни суратларын энчи терен тыоноорго кереди, алай болса окуна, быланы жашаган кыадырында да окугандай туррунда, дегенди.

Республиканы Художниклерини союзуна быланы Геннадий Темиржанов а Русланы ишлеринде арт кезинде жарык боюлары көбөрөк болганын белгилгенди. «Аны айлалыгы устаны туудуклары бла байланы окуна болур», - дегенди Геннадий Жанович.

Кертиси бла да, Сосурукну, Сатананы эм нарт эпосу бири жигиттерин суратпаган ишле, кырауучуларын алларанда тыйыл, озган коюни оюсондон толу халпарайдыла. Аны бла бирге бу сюжетте художникни болулары хайырындан бир сейир, энчи, дин мағана бла топудула. Анда болур авангард жанры айырмалыгы, терини сөзгө, азыла бла ачыктыгы мағананы башка амалланы мадарлары бла тура эткенде.

Бу көрмөч, нарт эпос жаны бла кыс кырамылары белгилеп, андан ары ишлерге көлөндүргөнди. Бу жол айтырга излемени билдиргенде, энчи жангы сюжетте чыгармачы болуптугуну, - дегенди верисажны ачылуунда Руслан.

Музейни кы залында да кырготтолгон «Предания...» деген албетте кырауучула октябрь айны ортасына дерл келип заууклуку алып он табаркында.

ЖАҢГОРЗАЛЫН НАЖАБТ.
Сурата авторундула.

Жыйылыу

Уугу сынау халда көлө бирге чыккыгандыла

Кыабаты-Малквар Республиканы Табийгат байлыкка эм экология министрствосууну ууучулук жаны бла департаменттен бардырылган жыйылыуда Май районун энчи халда сакланган «Саркый» жеринде токтоно жанууларга уугу барууну кезиоу ачылганы оюсондон билдирилгенди.

Бир кыуум адам болуп уугу баруу профилдикта эмда ан-онуну жамауа учу инспекторлары эмда республиканы көп башка жерлерини келечилери кыатышкандыла. Ол кюн окуна койронгон итле бла уугу баруу да кыралганды. Аны аллында уа департаментте ишленген учуулары кыоркуусулукну амаллары бла шыгырылдегенди. Уугу биринчи көрө чыккыанла көп жангы адеттери, төрелени эмда осперинден билгенди. Андан сора да, жыйылыуга кыатышкыанла эсперине КМР-

ни Башчысыны 2015 жылда 14-июнь сентябрөдөн буйругуну салгандыла. Анга көрө, республиканы бир-бир районларында ууучулук жаны бла жоруктагы төрлөнүлө киргилеринден уугу чыгынуу кезулеринде уагач тохтадырылгандарын билдиргенди.

ХОПЛАЛЫН Маризат.

САУЛУК

Прививканы мағанасы уллугу

Адамни кесине неда аны сабийне прививка этерге кереклисини оюсондон даулаша биогонлюкде да тохтамыдыла. Алай көпжыллык сынаула бла статистика шартла профилдикта халда дарман салгыра кереклисин шарт белгиледи. Бу амал адамга не береди, аны кыалы кыоркууудан саклайды - аланы оюсондон Респотребнадзорну КМР-де управленисыны специалист-эксперти Татьяна Луджко ойтканды.

Коклюш, дифтерия, көмө ауруудан кыйналган неда полиомиелитни хатасындан сакта болуп кыалган сабийни кыс көзү бл көргөн ата-анала бу амалны (вакцинация) хайырылыгы бир да ишек болмаз эдиле. Биогонлюкде көп ауруула кыажуа вакцинала бардыла. Алай бир-бирлерин а прививка этерге соймөгөнгө төбөрге да болуучу. Быллар терс акылылыгы жуккыан ауруулары жайлыуна осал жаны бла себеллик этеди.

Угуа, аланы экиден бири беш жыллары окуна толмаган сабийликти. Бизни кыралда бир жылга 500 миңг чыккыан адам кыйналыды пневмокок инфекцияладан. Аланы ондан бири сауулугуа ботюнда уллу заран саладыла. Бегирекда кыоркууулугуа уа, ол санда пневмокок шенингит (даданы мынысы аурууду), саналады. Инфекцияла кыозганын кулак ауруулары оюден бирини сылтау да ол бактерияды.

«Коклюш, дифтерия, көмө ауруудан кыйналган неда полиомиелитни хатасындан сакта болуп кыалган сабийни кыс көзү бл көргөн ата-анала бу амалны (вакцинация) хайырылыгы бир да ишек болмаз эдиле. Биогонлюкде көп ауруула кыажуа вакцинала бардыла. Алай бир-бирлерин а прививка этерге соймөгөнгө төбөрге да болуучу. Быллар терс акылылыгы жуккыан ауруулары жайлыуна осал жаны бла себеллик этеди. Иммунизация (вакцинация прививкасы) алында ол кыоркууу ауруулары болдурмаз умут уа этилгенде ангыларга керекди. Ала шөндө толуунунай кыруугу алында деп айтырга тойлоду. Алай бир-бирлерин а, сөз оюн, чечкини, жаланда привидарман салыу бла кыруутурга он тобылганды.

Бир-бир ата-анала: «Бизни сабийибиз шөндө аныс да аурууду, не прививка этерге кереклиси барды анга энта да», - деп алай айтадыла. Алай баланы иммунитетти артык кочло тойлоу эсе, ауруу ботюнда ослуга кетеркиди. Алага вакцинацияны этмей жарамайды.

Саяусузга баккыандан эсе, аны ауруугамазга тынч болганды артерден да белгиледи. Прививканы этпирмей болмайсы деп, сизни кысырга бир аданы да эркинги жокду. Кеситиге да, сабийлериге да игини бла аманы си аыра-аыра. Алай дагында эстериге сюеме, вакцинацияны этуге кыажуу турганын айтакылан тыозе санал, сабийлерине прививкала этпирмени аналала, аланы саулуктарына да уллу кыоркууу саладыла.

Басмазга УЛЬШАЛЫН Мурат хазырагыанды.

Культура

Тамба Джумук - Нальчикке

29 сентябрьде Мадина Саралыны культуру арасында 17.00 сагытта жаш пианист, халкыла аралы музыка эршишуени лауреаты - Тамба Асаад Джумукчу - чыгармачылык ингири бардырылды.

Онлалтыкылык Тамба Сирияд тууганды. Биогонлюкде ол көп дарамыла конкурса сахнага Турцияны отындан чыгыды. Бусагытта Джумуку - Иоркда белгилн Карнеги - холлда хуерлиги боюлорго хазырола турды. Тамара Поддубны, аны фохсуноу бийик бога биче, билей дегенди: «Усталыкны ойфрма даражасына ол онлалты аны ичинде жеттенине ийноынорго окуму кыйынды. Окууун ондан ар да бардыра, уллу музыкалы болуучу. Тамби тоз жолдыды». Тюркю музыка жаны бла усталары да, жашны ашы жетишмилге жетериге ишексизиде, жангы Рахманинов чыгаргы болуучу мындан, деп көлөндөди.

Джумук кесини ата-бабаларыны журтуна биринчи кере келеди. Аппаларыны тууган тошлары бла тобушу анга бек мағаналыды. Нек дегенде жаш пианист, Кыабаты-Малкварны эмда Шиман Кавказны бирси республикаларыны да музыка жашууна кошулууп, бу жаны бля ашы себеллик этер деген умут барды. Мадина Саралыны культуру арасыны адреси: Нальчик, Лермонтов аты орам, 2 - а. Телефон: 77-55-77.

Жол

Полиция тиширыктуу басдырып кеткен водителни излейди

27 сентябрьде ингирде 21 сагыт 10 минутда «Нальчик-Нарткыала» жолда белгисиз водител жолдан өтпөп барган 34-жыллык тиширүүнү басдырып кеткенди. Жаралары асыра ауруудан ол алайда окуна блтенди.

шартланы полицияга белгиле этеригини тилей-биз. Бу телефон номерге сөлвөшиге болуучу: 8(86635) 40-102, 41-304 (Нарткыала); 8(86622)96-10-00 (Нальчике), неда 02.

Аварияны оюсондон бир жуккы билген бар эсе, Бизни корр.

СТАТИСТИКА

Росстат халккыны тергеуюн энтта нек бардырады?

Россейни тиширүүла сабий тапхандан сора эрте барыгына нек итинеди? Бу эм башка көп зат быйыл октябрде битеу регионлада халккыни гитче санауу өткенден сора ачыктыларыкыды. Росстат кыргачын мероприятиына жамаууну 2 проценти кыатышырылды. Алимле бу ишини башкага ушамагыанга санайдыла. Урууну министрствону тилги бла аны программасына көп мағаналы сорупа киргенди, ол санда аны кыталга көз кыармалары.

Алай бла Россейни адамлары кеслерини осперинден аспап жангы зат билгилдикте. Сөз оюн, ала нечча сабийлери болса сюеиде эм не керекди бу муратлары толур оюнко. Кыйорно бусагытагы олюсюо оюайор тырленеди. Бир журтуларыны быныса сауулуклары нечиди. Ала койор эм ишче кыясы тилде сөлвөшуде.

ло-торло мадарларына жамауаты кез кырамылары оюсондон айткыс, МГУ-ну энчи араны башчысы Валерия Елизарованы оюмуну көрө, бу бек мағаналы вопроуду. Аны капиталны оюсондон эрттен да даулаша бардыла - керекимди отгыс керек тойломоду. Бу программа 2016 жылны ахырында бошалкыды. «Бу оюно тозюмодо? Санауу кырал себеллики хайырылыгынын белгилерге болуучулук», - дейди эксперт. «Биз нечи сактыларга нечи албеттирге, кыошарга, кыоратырга кереклигин ангыларкыбыз».

Бола турган - битеруссийи-санаууны бир кыймалты керкичери барды. Аланы тарихлери терг эскериди. Нек дөксөди, Россатаны управленисыны таматасы Светлана Никитина айтакыан көрө, кыралда бир жылга 10 миллион демография

ишле боладыла: туулугу, өпмөлө, жангы ойорле кыраула, айыруула, башка жерлге көнүчүлө. Ол себелден керти информация алып оюн, уллу санаулары арасында гитчеле да бардырыладыла. Демографияны акылына көрө, шөндөгү тергеу айырмалыды. Хау, анда төрели сорулда да болуучуду: пол, жыл сан, сабийлени саны, аны тил, жашауга керекли затла. Алгын сорулмагыанла да тобыричилик.

Алында бардырылган Битеу-россейни тергеуде асыктылануу болмагыаннаны оюсондон да көп соруу тууаркыды. Аланы окууларыны даражасы кыалдыды? Билим алырга кыайры кеткенди ге отгыс тууган жерлеринде кыалганды? Окуудан сора арта кыайткандыды? Кеп зат маркы ичинде ойлеринде болмагыаннаны оюсондон да чыгаркыдыла сорулга. Кыайдыла ала? Ким биледи, туулугу тура эселе уа?

Прокуратура

Гражданланы тарыгыуларына кыарагандыла

КМР-ни прокуратурасында жер-жерли самоуправлене органданы эмда жууалы кыулукчуларыны ишлерине граждандан келген тарыгуула кыалы тулгулганларыны итогалары чыгарылгандыла.

Тарыгуула тинтилгенден сора законлагыла 106 буууксулук этилген ачыктыланганды, аланы кетерип мурад бла 20 протест, 31 представление кыабыл кырготкенди, сюдно кыраууна 31

дау берилгенди, бир кыулукчуу административ жууалга тартылганды. Прокуратура бардырган приэмлада 78 адам жер-жерли органданы ишлерине эмда жууалы кыулукчуларыны ондуларыны тарыктыгандыла. Тинтилгенде ачыктыланганыча, тарыгуула асыланды жер халла (45), жашуу журт бла жалчытуу (42), аксыбала

УЧРЕДИТЕЛЬЕ: КЫАБАТЫ-МАЛКВАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

<p>Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал</p> <p>РЕДАКЦИЯ: БЕШПАЙШАНЫ Муталин (баш редактору оубрасары) ТЕКУЛАНЫ Хава (баш редактору оубрасары) ТОКЫЛУАНЫ Борис (жууалы секретары) САРАККУЛАНЫ Асият ТИКАЛАНЫ Фатима</p>	<p>ТЕЛЕФОНЛА: Редактору приёмына - 42-43-01. Баш редактору оубрасары - 42-38-21, 40-84-82. Жууалыктык эм спорт - 42-66-85. Секретарин - 40-93-62, Корректор - 42-63-52. РЕДАКЦИЯНЫ БЕ.НОМЕРИ: Жамаут-ноотика жашуу - 42-67-68, 42-24-02. Культура - 42-75-82. Социальдык-экономика - 42-66-73, 40-59-18. Жангылыктык эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Окуучулар бла баймактыкка жоруктуу эм реслама - 42-37-94. Тинтилгачы - 47-31-38. Эчи хоросеконент - 42-68-72. Бухгалтерия - 42-30-87. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.</p>	<p>Редакция авторла бла кыагыт жорютпейди. Кыоу жамадалга ресейни улукейи эм ала артка кыайтырмадыла. Газете басмаланган материалда айтылган оюмла редакцияны оюму бла келишпесте болуучуду. Алай айтылган хар зат жеринде. Россей Федерацияны Басманы оюсондон законуа тыишиндикте материалланы авторлары кеселери жууулууды. Редакция автордан 400 сагыт тынгизден (машина бла каамаган 5-6 бет) кетюо алмайды. Газете Басманы эм асылманы информаны эркинликтери кыорутуу жаны бла Кыабаты-Малквар регион инспекцияда 1994 жылда 14-июнь номерде регистрация этилгенди. Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532</p>	<p>Газетни басмагы КМР-ни Басма эмда асылманы коммуницияны жаны бла кырал комитетини компьютер службагы хазыр эткенди. Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шаар, Ленин аты проспек, 33 Газетин иштерин тапдыруу оюн КМР-ни Россияны федераль Управленисы жууалды. Телефона: 76-01-28, 76-01-10 Газетаны Россияча сатыу оюн КМР-ни «Роснефть» акционер обществосу жууулады. Телефон: 42-69-34</p>	<p>Номерге графикте көрө 19 00 сагытта кыоу салындады. 20 00 сагытта кыоу салындады ГАЗЕТНИ НОМЕРИ ЧЫГАРЫ БАНЛА: Жангоорзалына Нажабт - дежурный редактор. Кеситини аныла Зулифа - жууалы секретары оубрасары. Бийекусуланы Жаншета (1, 2 - ч бетте), Зешаланы Лидя (3-4-чо бетте) - корректор. Тиражи 2100 экз. Заказ № 1628</p>	<p>РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИУАТЫНЫН АДРЕСИ: 360000, Нальчик шаар, Ленин аты проспек, 5 электрон почта: ebor_50@mail.ru</p>
--	--	--	--	--	---